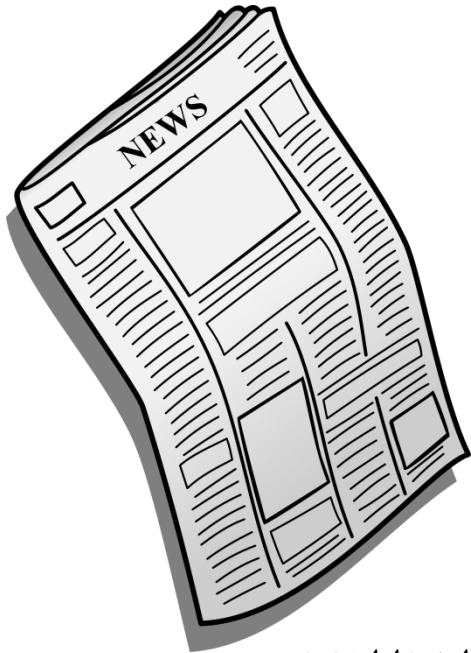

באופן יסודי

עורכת: ד"ר אורית מיוחס, מדריכה ארצית לפיתוח ויישום פדגוגי | קראה והעירה: מלכה ודיסלבסקי

דבר מנהלת אגף א' לחינוך יסודי

תוכן עניינים

נושא החודש –

2 [מחקרי Pirls ו-e-Pirls](#)

[להגביה עוף – עדויות מהשדה](#)

בית ספר "בגין",

מחוז ירושלים

ובית ספר "אבני חן",

3 מחוז ירושלים

[צו קריאה](#) - אוגדן

"מסלולים אל למידה

3 משמעותית"

[החודש שהיה](#) - כנס מפקחים

כוללים על

3 בתי הספר היסודיים

[מידע ועדכונים שוטפים](#)

4 תכנית "דיבור בציבור"

קול קורא ליוזמות

5 לשנת תשע"ז

5 פרס הקליטה המיטבית

רוצים למצוא מורה פנוי?

5 יש לכם משרה פנויה?

שלום עמיתי אנשי החינוך

שמי אתי סאסי ואני המנהלת החדשה של האגף לחינוך יסודי. אני גאה להצטרף אליכם, העושים במלאכה.

אני מאמינה שלחינוך היסודי תפקיד מכריע בעיצוב הזהות, בפיתוח יצר הסקרנות, החשיבה והחוויה הרגשית של ילדים, וברוח זו אני משיקה, בשעה טובה וברוכה, את העלון "באופן יסודי" שמטרתו לייצר שותפות טובה בין המטח לשטח ולהעמיק את הלמידה המשמעותית ואת יישומה, בדגש על תפקודי הלומד.

הגיליון מיועד לאנשי מטה ומחוז, למפקחים ולמנהלי בתי"ס כחלק מהתפישה כי "השכל המשותף" רב, וכי יש ביכולתו של כל אחד מאיתנו להמשיך ולהתמקצע, וללמוד גם האחד מן השני, בעיקר דרך ממשקים בין מטה לשדה, בין תיאוריה לפרקטיקה, בין פיתוח ליישום וגם כהזדמנות לייצר שפה משותפת ולהניע תהליכים מיטביים עבור כולנו.

בעלון נעסוק בנושאים השוטפים שעל סדר יומה של מערכת החינוך בכלל ושל החינוך היסודי בפרט באמצעות העדשה של קידום למידה משמעותית והישגי לומדים ושל פיתוח שש הקבוצות של תפקודי לומד במאה ה-21.

כל גיליון יכלול מספר נושאים:

1. **נושא מרכזי** – נושא מרכזי שעל סדר היום בבתי הספר היסודיים בהיבט העיוני ובהיבט המעשי.

2. **להגביה עוף** - עדויות מהשדה על עשייה בנושא שבו עוסק הגיליון תוך הבלטת היסודות של למידה משמעותית במיקוד על פיתוח תפקודי לומד וקידום הישגים.

3. **צו קריאה** – חומר קריאה חיוני לעשייה בבתי"ס.

4. **החודש שהיה** - סקירה של אירועים מרכזיים באגף לחינוך יסודי.

5. מידע ועדכונים שוטפים

הגיליון הנוכחי של העלון "באופן יסודי" יתמקד בלמידה המשמעותית ובמחקר החלוץ הבינלאומי e-Pirls שבו עתידה ישראל להשתתף השנה. אתם מוזמנים לשתף אותנו בעשייה שלכם בנושא ולשלוח אלינו דוגמאות ליחידות הוראה דומות שאתם פיתחתם ושמשולבות בתוך תהליכי ההוראה-למידה השוטפים בתחומי דעת ונושאים שונים. העלון הבא יעסוק במיומנות דיבור בציבור.

בברכה

אתי סאסי

מנהלת אגף א' לחינוך יסודי

מחקרי Pirls ו-e-Pirls כבר כאן!

המייטביים להצלחה במחקר, כלל תלמידי כיתות ג' ד' בבת-הספר יתנסו בדגמי ההוראה בסביבה הדיגיטלית. שלוש יחידות הוראה מיועדות לכיתות ג', ויחידת הוראה אחת מיועדת לכיתה ד'. ההתנסות מתמקדת בשילוב מיומנויות תקשוב עם מטרות שפה. [יחידות בנויות לפי עקרונות הלמידה המשמעותית:](#)

[יחידות ההוראה בעברית](#)
[יחידות ההוראה בערבית](#)

במועד הראשון ישיבו התלמידים באמצעות נייר ועיפרון על מבחן באוריינות קריאה הכולל קטעי קריאה מלווים בשאלות שבדקות את הבנת הנקרא. בסיום המבחן יתבקשו התלמידים להשיב על שאלון רקע.

במועד השני ישיבו התלמידים על מבחן באוריינות קריאה בסביבה דיגיטלית באמצעות מחשב. במקביל יתבקשו מנהל בית הספר, מורה השפה של התלמידים שדגמו והורי התלמידים להשיב על שאלון רקע.

על מנת שנאפשר את התנאים

בחודש מאי 2016 ישתתפו מדגם מתוך כיתות ד' בבת-הספר היסודיים בישראל במחקר הבינלאומי Pirls, להערכת [אוריינות הקריאה](#). השנה לראשונה יתווסף מחקר משלים, e-Pirls, להערכת [אוריינות קריאה דיגיטלית](#).

[בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל על המחקר הבינלאומי](#), יידגמו באופן אקראי כ-160 בתי ספר. בכל בית-ספר תיבחר באופן אקראי כיתה אחת מבין כיתות ד'. בתי-הספר שיעלו במדגם יקבלו הודעה כחודשיים לפני ביצוע המחקר.

מחקר Pirls יועבר בשני מועדים:

השנה לראשונה יתווסף מחקר משלים, **e-Pirls**, להערכת אוריינות קריאה דיגיטלית.

נווד על Pirls

ישראל במחקרי Pirls

ישראל השתתפה במחקרי Pirls בשנים 2001, 2006 ו-2011. במחקר האחרון ישראל דורגה במקום שני / שלישי בעולם בקרב דוברי העברית ובמקום ה-34 בקרב דוברי הערבית.

[הנה מדרג ההישגים בכל המדינות.](#)

חובנות מההשתתפות במחקר Pirls

ההשתתפות במחקר הבינלאומי לאורך השנים היא אחד המנופים לקידום תחום הוראת שפת אם, עברית וערבית, בבת-הספר היסודיים במיקוד הבנת הנקרא.

תוצאות המחקר מאפשרות להתעמק בהבנת השליטה הנדרשת מתלמיד בתום ארבע שנות לימוד ולהשוות את היכולות של ילדי ישראל לנדרש. על ידי כך ניתן לכוון

את המהלכים הארציים לקידום הבנת הנקרא. [להמשך קריאה](#)

חשיבותו של מחקר e-Pirls

לדברי ראש היחידה לחינוך לשוני, גברת גילה קרול, "זוהי הזדמנות עבורנו להסתכל על מערכת החינוך הישראלית באופן השוואתי למערכות חינוך אחרות פעם רביעית ברצף. אוריינות קריאה בשפת אם (עברית וערבית) הוא התחום היחיד בחינוך יסודי שנבדק במחקר בינלאומי משווה. זוהי הזדמנות להתבונן על עצמנו כמערכת: מהן החוזקות שלנו ומה צריך לשכלל ולשפר. יש כאן מרחב ללמוד, להתנסות בקריאה במדיה דיגיטלית ולחשוב על פיתוח מהלכי ההוראה למיומנויות מחשב לקידום מטרות השפה."

השוואה בין מחקר Pirls למחקר e-Pirls

מחקר Pirls בוחן מטרות קריאה לשם הנאה ולשם השגת מידע והשימוש בו לצד תהליכי הבנת הנקרא. מחקר e-Pirls ויחידות ההוראה המתוקשבות שפותחו כמענה לשינויים שחלו בסביבה האוריינית, מתמקדים במטרת הקריאה המידעית בסביבה דיגיטלית ובתהליכי הבנת הנקרא. [להשוואה המלאה](#)

מקומם של תפקודי לומד במחקר Pirls ו-e-Pirls וביחידות ההוראה המתוקשבות

[הטבלה בקישור מציגה את תפקודי הלומד ומביאה דוגמאות יישומיות מתוך מחקר Pirls ו-e-Pirls ויחידות ההוראה המתוקשבות.](#)

להגביה עוף – עדויות מהשדה

בית-ספר "בגין", בית-שמש

מפקחת: שרון שני
מנהלת: מרים פורת
רכזת תקשוב: בת שבע עבוש
מחוז ירושלים

רקע על בית-הספר

בבית-הספר 12 כיתות א'-ו' רגילות, ו-3 כיתות חינוך מיוחד (2 כיתות ג' וכיתה ו'). 318 תלמידים, כ-30 אנשי חינוך.

בית-הספר מתמקד בתחום המדעים. הלוגו הוא "בית-ספר בגין, בית-ספר המח"ר" (מדעים, חקר, רב תחומי).

ועוררו את הסקרנות והמוטיבציה שלהם ללמידה. [להמשך קריאת התובנות](#)

עדויות מצולמות

בית-ספר "אבני חן", מודיעין

מפקחת: רותי בן חור
מדריכה מחוזית: אירית כהן
מנהלת: אביבה לוי
מורה: לימור ספקטור
מחוז ירושלים

תלמידי כיתות ד' בבית-ספר "אבני-חן" במודיעין, לומדים את היחידות הדיגיטליות.

ההוראה בסביבה דיגיטלית היא חלק אינטגרלי מתהליכי הוראה-למידה-הערכה בבית-הספר. השנה התנסו תלמידי כיתות ד' ביחידות ההוראה המתוקשבות שפותחו על ידי האגף לחינוך יסודי, המזכירות הפדגוגית ומינהל תקשוב, טכנולוגיה ומערכות מידע. השימוש ביחידות ההוראה זימן לתלמידים התנסות עם מנועי חיפוש שונים ואיתור מידע רלוונטי ומהימן. היחידות אתגרו את הילדים

צו קריאה

אוגדן "מסלולים אל למידה משמעותית"

[בחלק השני באוגדן, בפרק "לתפקד בסביבה עתירת טכנולוגיה", ניתן למצוא מידע על המאפיינים של תהליכי הוראה-למידה בסביבה דיגיטלית, וכלי לצפייה בתלמידים בסביבה עתירת טכנולוגיה. הכלי נועד לבחינה עצמית של מורים בסביבה דיגיטלית דרך הפריזמה של תפקודי לומד במאה ה-21.](#)

החודש שהיה...

כנס מפקחים "חזון גדול – פרטים קטנים"

בחודש דצמבר קיים האגף לחינוך יסודי כנס למידה ארצי של מפקחים כוללים: "חזון גדול – פרטים קטנים". הכנס משמש חולייה בשרשרת מפגשים, שהציר המארגן שלהם עוסק בקידום של למידה משמעותית בדגש על פיתוח תפקודי לומד.

המפגש הנוכחי כלל סדנאות שבמסגרתן התנהלו דיונים ולמידת עמיתים באמצעות היציגים מהשדה. ההתבוננות

על העשייה החינוכית והפדגוגית במחוזות התמקדה בכישורים ובמיומנויות הנדרשים במאה ה-21.

[לתכנית הכנס](#)

בפתיח של הכנס התבקשו המשתתפים להשיב על שאלון מקוון, העוסק בלמידה משמעותית במיקוד תפקודי לומד בבתי-הספר.

[לקריאת הממצאים](#)

מידע ועדכונים שוטפים

תכנית "דיבור בציבור"

בהתאם לחוזר מנכ"ל מספטמבר 2015, החלה לפעול בשנת הלימודים תשע"ו בקרב תלמידי כיתות א'-י"ב תכנית "דיבור בציבור" על-פי העקרונות של למידה משמעותית. התכנית מתמקדת בשכלול היכולת של התלמידים לדבר בציבור

באמצעות התנסות פעילה.

להרחבה

- [חוזר מנכ"ל תשע"ו/א1, 9.14-3 "דיבור בציבור" – תכנית מערכתית מכיתה א'-י"ב](#)
- [מצגת "דיבור בציבור" – מתווה כללי, רציונל](#)

התכנית, עקרונותיה ואופני יישומה בחינוך היסודי

- ["מפגשים בגובה העיניים" – תכנית חברתית ערכית להצגת נושא אישי](#)

בשנת הלימודים תשע"ו החלה לפעול בקרב תלמידי כיתות א'-י"ב תכנית "דיבור בציבור" על-פי העקרונות של למידה משמעותית.

מידע ועדכונים שוטפים

מוזמנים להגיש יוזמות
לקרן לעידוד יוזמות
חינוכיות

- [ערכי מפתח הלי"ב והחינוך האזרחי באמנות החזותית](#) - מודל לדוגמה של למידה ולהתנסות חברתית ערכית באמצעות הוראה בין-תחומית.
- [חיים בחברה, ערכים דיון בכיתה](#) - יחידה העוסקת בהוראת ההבעה בעל פה בכלל, ובניהול דיון בפרט.
- [יום המשפחה, הצגת דברים בכיתה](#) - יחידת הוראה המתמקדת במיומנויות של הבעה בעל-פה.
- [ולתפארת מדינת ישראל, מכירים מדליקי משואות ביום העצמאות](#) - יחידה זאת מזמנת למידה מכוונת תוצר.

קול קורא להגשת יוזמות לשנת תשע"ז

הקרן לעידוד יוזמות חינוכיות יוצאת בקול קורא להגשת יוזמות לשנת תשע"ז. מורים, גננות, צוותי חינוך ותלמידים מוזמנים להצטרף לאחד מ-4 המסלולים של הקרן.

מועד אחרון להגשת בקשות: 31.1.2016.

פרטים נוספים באתר הקרן

פרס הקליטה המיטבית

בשנת הלימודית תשע"ו יוענקו בכל מחוז פרסים לבתי ספר המצטיינים בקליטה ראויה של מורים בשנת ההתמחות ובשנה הראשונה והשנייה שלאחר ההתמחות, וכן עבור קליטה ראויה של מורים עולים חדשים בארץ. כדי להגיש מועמדות יש

לעמוד בתנאי סף ולמלא את ההנחיות המפורטות ב"קול קורא".

פרטים נוספים בקול קורא לפרס קליטה מיטבית תשע"ו

רוצים למצוא מורה? יש לכם משרה פנויה?

אתר "משרות פנויות ומועמדים להוראה" מאפשר למנהלים לפרסם משרות הוראה פנויות, ולמורים ולאנשי הוראה לצפות במשרות ולפרסם את מועמדותם.